

NOI TRACII

BULETIN CIRCULAR TRACOLOGIC

al

CENTRULUI DE STUDII ISTORICE DE LA VENETIA

Secretariatul de redacție: MILANO, via Larga 11

DIRECTOR - FONDATOR : PROF. DR. CONST. I. DRAGAN

Redactor : Prof. MANOIL HAIVAS

DIN ARTA TRACO - GETICĂ

RHITONUL (Cornul de băut) de argint aurit, descoperit la POROINA, jud. Mehedinți (sec. IV-III î.e.n.)

(După D. BERCIU,
Arta traco - getică)

ÎNTRE MIT ȘI ADEVĂR

INSULA LUI ACHILE

de VIRGIL - ALEXANDRU DRAGALINA

După moartea lui Achile, ne spun istoricii, Thetis - mama eroului - s-a dus la Troia, unde, după ce și-a plâns fiul, i-a ridicat cenușa de pe rug și a dus-o într-o insulă din fața gurii Istrului. Acolo cenușa a fost depusă într-un tumul, lângă care s-a ridicat un templu și statuia sa.

Acea insulă a fost pomenită de unii istorici și geografi din antichitate sub denumirea de Insula lui Achile sau Achileia, iar de alții Insula Leuce.

Istoricii noștri de azi, reluând această temă și ghidându-se după datele scriitorilor din antichitate, au fixat insula în care a fost adusă cenușa lui Achile, ca fiind Insula Șerpilor, singura din fața deltei Dunării. Totodată ei explică, în mod eronat, denumirea de Marea Albă, din jurul insulei.

În acest studiu încerc să arăt prin raționament bazat pe datele luate de la scriitorii din antichitate, ca și de la istoricii și geologii din zilele noastre, că atât pe timpul războiului de la Troia din anul 1200 î.e.n. cât și pe timpul istoricilor și geografilor din sec. I și II e.n. au existat două insule bine distincte:

Insula Leuce (albă), azi Insula Șerpilor și Insula Achileia, azi înglobată în delta Dunării sub denumirea de „grindul Letea“.

Cenușa lui Achile a fost adusă în această din urmă insulă și după aceea i s-a dat numele de Insula lui Achile sau Achileia.

Pe vremea războiului de la Troia, Insula lui Achile era foarte veche, mai mare de 3000 ha, cât are astăzi pădurea de pe grindul Letea; era acoperită de o pădure bătrână și cu o vegetație luxuriantă, un adevărat paradis al căprioarelor și păsărilor migratoare. În acest paradis, regina Thetis a înhumat cenușa prințului Achile, fiul ei și al regelui Peleu, care încă trăia.

Insula lui Achile se afla la o depărtare de circa 10 km de portul prin care se intra în țara „superbilor ciclopi“ - după cum spune Homer - port în care locuia și Thetis, botezat apoi portul Achileia și rămas până în zilele noastre sub numele de Chilia.

Și astfel regina Thetis a adus cenușa fiului ei în patrie, unde Peleu era regele „superbilor ciclopi“ sau al „acheilor“ din nordul Istrului, adică al Tracilor.

Notă. Anexat acestui studiu, sunt trei hărți:

- Marea Albă în anul 1200 î.e.n.
- Delta Dunării sau Peuce în secolul I e.n.
- Delta Dunării actuală - în 1940.

Pe aceste hărți apare Insula lui Achile din trecut și grindul Letea de astăzi. Însă forma și mărimea acestora sunt trasate cu oarecare imaginație, dat fiind că nu există nici-un document care să fi putut servi ca ghid. Dacă, însă, s-ar întocmi harta întregului grind Letea, nu numai al pădurii, ar fi ușor să se traseze, foarte aproape de adevăr, hărțile Insulei lui Achile de pe timpul războiului de la Troia și aceea din secolul I e.n.

CONSIDERAȚIUNI

De la războiul cu Troia, din 1200 î.e.n. s-au scurs 350-400 ani până la poemele epice ale lui Homer - Iliada și Odisea - scrise între anii 850 și 800.

Tot astfel de la Homer și până la scriitorii și geografii eleni și romani - Pliniu cel Bătrân, Mela, Djonisie Periegetul, Arrian din Nicomedia, Hecateu Abderite - care au trăit în secolele I și al II-lea din era noastră, e o scurgere de timp de 900-1000 de ani. Iar de la aceștia din urmă și până la istoricii din zilele noastre, e o altă scurgere de timp de 1800-1900 de ani.

Despre aceste mari decațări de timp, cu modificările geografice inerente, scriitorii de azi par a nu ține seama. Altfel ce explicații s-ar putea da hărții anexate la lucrarea „Dacia“ de Vasile Pârvan, în care delta Is-

trului apare sub forma ei de astăzi, cu cele trei brațe lungi de 70-90 km, iar spațiul dintre brațele Chilia și Sulina să poarte denumirea de „Peuce“?

La fel și N. Densușianu, în studiul Insulei lui Achile, măsoară 50 de mile romane, după indicațiile date de Pliniu cel Bătrân, însă începe măsurătoarea de la Sulina și astfel cade, cu multă aproximație, peste Insula Șerpilor, adică Leuce din trecut. Acest fapt a fost pentru Nic. Densușianu un argument în plus, că cenușa lui Achile a fost dusă în Insula Șerpilor.

Astfel istoricii și arheologii de azi, nu țin seama că delta Dunării, în continuă schimbare și înaintare în mare, nu exista pe vremea războiului de la Troia, iar cu 1200-1300 de ani mai târziu, adică pe vremea scriitorilor și geografilor din sec. I și II e.n., delta fluviului Istru, numită Peuce, era foarte mică.

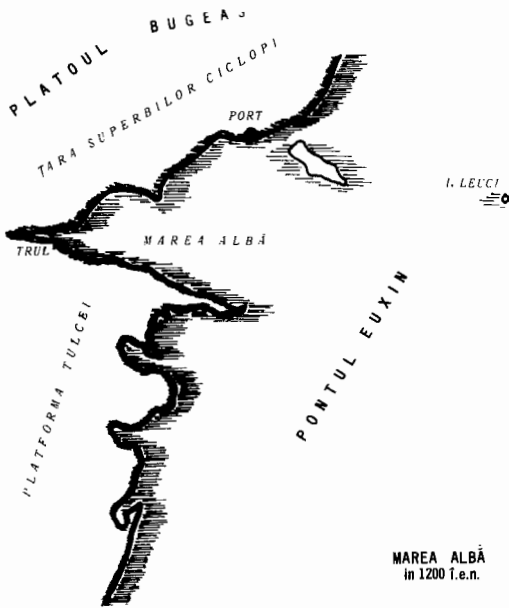
Scriitorii noștri uită apoi că pe vremea lui Ștefan cel Mare, domn al Moldovei (+1504), cetatea Chiliei era port la Marea Neagră.

FORMAREA DELTEI PEUCE

În legătură cu aceasta, citez după A.C. Banu și L. Rudescu:

„Un moment important din istoria formării deltei este epoca „optimului climatic“ post-glaciar; (după ultima glaciație Wurm III, a existat această epocă, cu un climat cald și ploios). Atunci nivelul Mării Negre se ridică cu cinci metri mai sus decât nivelul actual. Apele mării pătrund pe valea Dunării, până aproape de Galați, acoperind întreaga suprafață a deltei actuale, cu excepția câtorva porțiuni de uscat, prelungiri ale platformei Bugeagului, rămase ca niște insule - grindul Chilia, Letea, Stipoe, Caraorman -.

Ne aflăm deci în pragul istoriei. Omul învățase să folosească bronzul și poate chiar fierul și delta încă nu exista. Brațele Chilia și Sulina nu se formaseră încă. Opera de construire a deltei, așa cum se înfățișează astăzi, începe cu timpurile istorice, când

HARTA nr. 1

nivelul Mării Negre se stabilește la zero actual. Așa dar delta Dunării e o formație geomorfologică tânără...."(1).

În privința „folosirii bronzului și a fierului“, pomenită mai sus, cităm după Vasile Pârvan:

„Epoca bronzului III, se situează între anii 1400 și 1000 î.e.n.

Ultima epocă, bronzul IV, între anii 1000 și 700 î.e.n.

Prima epocă, sau Hallstat, a fierului, este între anii 700 și 300 î.e.n.“(2).

Din cele de mai sus rezultă că pe timpul războiului de la Troia, din 1200 î.e.n., deci în epoca bronzului III, Istrul se vărsa în mare printr-o singură gură; această gură era în amonte de ceatalul Ismail, de unde s-a bifurcat mai târziu

1) A.C. Banu și L. Rudeșcu, *Delta Dunării*; Evoluția, viața și bogățiile ei. Soc. pentru răspândirea științei și culturii, 1937.

2) Vasile Pârvan, *Dacia*; Civilizațiile străvechi din regiunile Carpați-Danubiene. Edit. Științifică, 1936.

(Vezi harta I în care e trecută, cu aproximație, gura Istrului la vărsarea lui în golful de nord-vest al Pontului Euxin. S-a ținut seama de hărțile din „Delta Dunării“ de A.C. Banu și L. Rudeșcu.).

La finele epocii bronzului și începutul epocii fierului, deci între anii 700 și 600 î.e.n. Istrul se ramifică în două brațe, între care începe să se formeze delta Peuce.

La început, în fața gurii Istrului, apele fluviului depuseseră și încă depuneau aluviunile transportate din interiorul Europei. Impinse neconținut înapoi de valurile mării, o parte din aluviuni au fost îngrămadite în colțul de vest al golfului, în apropiere de gura fluviului. Apoi, încetul cu încetul, aceste aluviuni au dat naștere unei insule lungi, așezată de travers pe curentul apei. În drumul lor, apele Istrului, lovindu-se de insulă, s-au bifurcat, o parte luând la început direcția nord, apoi spre est (brațul Boristene, azi Chilia), și cealaltă parte luând direcția sud-est, azi brațul Sf. Gheorghe. Și astfel acea insulă, actualul grind Chilia, a fost începutul deltei Peuce.

HARTA nr. 2

Exact același fenomen se întâmplă astăzi, sub ochii noștri, în fața gurii brațului Sf. Gheorghe. Incepând cam din anul 1900, s-a format Insula Sahalin, exact de travers pe curentul fluviului și care se mărește an de an, urmând ca în viitor acest braț al Dunării să se bifurce sau poate să-și schimbe direcția.

În privința insulelor-grinduri rămase după ridicarea nivelului Mării Negre, A.C. Banu și L. Rudescu dau următoarele explicații:

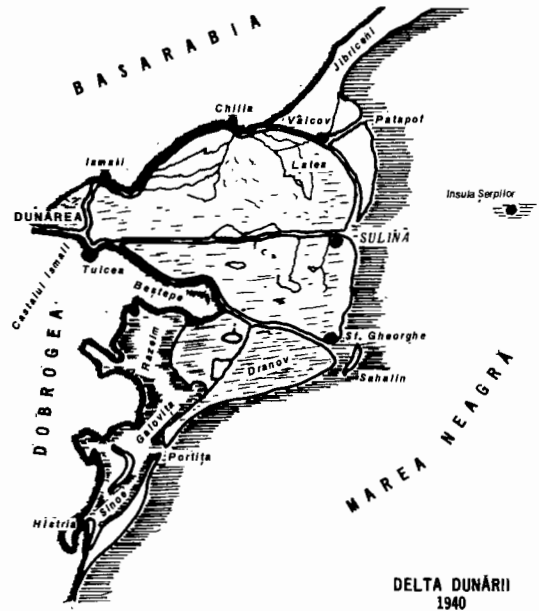
„Sunt formele de relief cele mai înalte din deltă. Ele au fost create de fluviu prin depunerea aluviunilor pe marginea brațelor cu ajutorul curenților și al valurilor, sau, sunt resturi din terenurile continentale rămase la suprafață, neacoperite de ape și aluviuni.“

Cu excepția insulelor-grind Letea și Caraorman, suntem de acord că toate celelalte grinduri s-au format mai târziu sau chiar foarte târziu, prin depunerea aluviunilor pe marginea brațelor de mare, cu ajutorul curenților și valurilor; adică cum s-a format grindul Chilia și cum se va forma, într-un viitor apropiat, grindul Sahalin.

Pe de altă parte, grindul Letea a fost o insulă împreună cu grindul Caraorman, rest din terenul continental rămas la suprafață, din epoca optimului climatic, când nivelul mării, Marea Neagră, s-a ridicat cu 5 metri.

Această afirmație e bazată pe faptul că atât Homer, cât și istoricii și geograful eleni și romani din sec. I și II e.n., nu pomenesc decât de o singură insulă aflată la gurile Istrului, exceptând insulița Leuce, (Insula Șerpilor), aflată departe în largul mării. Pe de altă parte această insulă era acoperită de o pădure bătrână și de viță de vie sălbatică, astfel cum o descrie Homer, păstrată peste milenii până astăzi pe grindul Letea. Pe celelalte grinduri nu cresc decât sălcii vulgare, iar pe insulița Șerpilor nu e absolut nici o vegetație.

O mie trei sute de ani după războiul de la Troia, istoricul roman Mela (sec. I e.n.),

DELTA DUNĂRII
1940

HARTA nr. 3

folosind cele mai bune izvoare ale antichității, ne spune că „Achile este înmormântat în insula numită Achileia, dintre *Boristene* și *Istru*“. (1).

Prin *Boristene* sau *Boerum Ostium*, (2) adică Gura de Nord, se înțelege astăzi Brațul Chilia, iar Istrul propriu zis ar fi Brațul Sf. Gheorghe.

Cu alte cuvinte în sec. I e.n. fluviul Istru se vărsa în mare numai prin două brațe, deci brațul al treilea, Sulina, nu se formase.

Iată astfel că știm ce se înțelege prin delta Peuce în secolul I din era noastră. Și ne este ușor să o trasăm pe hartă.

Delta Peuce în sec. I e.n. avea cel mult 10 km adâncime, socotită de la bifurcarea Istrului, azi ceataul Ismail, și până aproape de noua bifurcare a brațului Sf. Gheorghe, de unde începe brațul Sulina.

Tot astfel arcul de deschidere dintre cele două brațe era tot de 10 km (vezi harta

1) N. Densușianu - Dacia preistorică.

2) Ulyse de Marsillac - Notes de voyage - 1869.

nr. 2).

Această deltă Peuce s-ar fi format, deci, între anii 700 și 600 î.e.n. și până în secolul I e.n.

Descriind delta Istrului, scriitorii din antichitate și cei din secolele mai apropiate, au arătat că fluviul se vărsa în Pontul Euxin printr-un număr de guri, care varia de la scriitor la scriitor, anume de 3, 4, 7, etc.

Aparenta neînțelegere, s-ar putea explica astfel:

Pe vremuri delta Istrului, ca și acum delta Dunării, a fost formată și cuprinsă între două brațe, numite azi Chilia și Sf. Gheorghe.

În decursul vremurilor aceste brațe s-au ramificat, pentru a se vărsa în mare prin mai multe guri. Astfel prima ramificație a fost a brațului Sf. Gheorghe, din care s-a desprins canalul sau brațul Sulina.

La fel brațul Chilia s-a ramificat în mai multe canale, din dreptul satului Pardina de azi. Făcându-se, așa zice eronat, numărătoarea gurilor Istrului la diferite epoci, s-ar fi găsit 4, 5, sau 6 guri. Apoi după o îndelungată scurgere de ani, desigur mai multe secole, toate aceste canale s-au unit pe rând, unul după altul, pentru a forma din nou un singur braț în dreptul satului Chilia Nouă de azi.

Și tot așa, după o altă îndelungată scurgere de ani, brațul Chilia a început din nou să se ramifice în mai multe canale, deci în mai multe guri de vărsare în mare. Se unesc apoi din nou, pentru ca de la Vâlcov să se ramifice într-o infinitate de canale, cu tot atâtea guri, pentru a forma ceea ce se cheamă azi „delta secundară a Chiliei“.

Rămâne însă stabilit că Dunărea s-a vărsat și se vărsa în mare prin două brațe, Chilia și Sf. Gheorghe, după unii geografi, sau prin trei brațe, după alți geografi, scotind canalul Sulina drept braț.

Restul sunt canale, al căror număr variază în decursul anilor.

M A R E A A L B Ă

Ghidându-ne după scriitorii din antichitate, precum și după hărțile și explicațiile date de A.C. Banu și L. Rudescu, în colțul de nord-vest al Pontului Euxin se afla în timpul războiului de la Troia, un mare golf pe porțiunea ce ocupă astăzi întreaga deltă a Dunării. Țărmurile acestui golf (vezi hărțile 1 și 2) conturau la nord platforma Bugeagului (în Basarabia), iar la sud masivul hercinic dobrogean și podișul Tulcei.

Cu alte cuvinte nu existau toate formațiile ulterioare create de aluviunile aduse de apele Dunării, ca: întreaga deltă de astăzi, lacurile Razelm, Golovița, Sinoe etc, insula Dranov (dintre brațul Sf. Gheorghe și lacul Razelm) și întinsa plajă de la Jibieni. Aceeași situație era și în secolul I e.n.: după formarea deltei Peuce.

La 45 km de la delta Peuce, spre nord-est, se afla o insulă mai mare, de 3000 ha, acoperită cu pădure; această a fost numită „Insula lui Achile“, azi grindul Letea. Ea se afla la 2-3 km de țărmul de nord al mării, adică de platoul Bugeagului, înclinată de la nord-vest spre sud-est. Și astfel această insulă închidea în parte golful în care se vărsau apele măloase ale Istrului. Rezultă că apa mării din acest golf, până la insula lui Achile, amestecată cu aluviunile aduse de fluviu, era o apă sălcie, prea puțin sărată, de culoarea galbenă-măloasă a cafelei cu lapte. Iată pentru ce acest mare golf era numit „Marea Albă“. Aceeași culoare și aspect are și astăzi apa Mării Negre în lungul întregii delte a Dunării, pe o lățime de 2-3 km, de unde apa mării devine brusc albastră și clară, din cauza unui curent NS din Marea Neagră.

N. Densușianu citează două colinde populare române, păstrate prin tradiție orală în regiunea Brăila-Galați:

a) Ostrovul din mare

Cam din Marea Albă

Și din Marea Neagră ...

b) Prundulețu Mării Dalbe

La dalbele mănăstiri

Sunt nouă preoți bătrâni .

N. Densușianu face o justă deducție, anume că: „Marea Albă din aceste texte populare este o numire antică, aplicată la partea de nord-vest a Mării Negre“. Și noi găsim interesante aceste colinde păstrate peste milenii prin tradiție orală. În prima colindă, acel „ostrov“, Insula lui Achile, era într-adevăr așezat între Marea Albă și Marea Neagră. În a doua colindă, prin „prundulețu Mării Dalbe“ se înțelege tot Insula lui Achile din Marea Albă. Că acolo „slujau nouă preoți bătrâni“, este probabil vorba de preoții din templul consacrat lui Achile.

Tot Densușianu spune, citez: „Reichersdorff, fost tezaurier al Transilvaniei în sec. XVI, numește „Mare Album“, acest sân al Mării Negre“.

Într-adevăr, în secolul al XVI-lea, delta Dunării NU ajunsese încă la Cetatea Chilie, așa încât mai exista o parte din Marea Albă sau Mare Album.

FORMAREA INTREGII DELTE A DUNĂRII

(vezi harta nr. 3)

Pentru argumentarea celor afirmate și a celor despre care va fi vorba, citez după A. C. Banu și L. Rudescu:

„a) După calculele făcute s-a stabilit că în deltă Dunărea transportă, în medie, cca 80 milioane tone de aluviuni pe an.

b) Măsurătorile pe un lung șir de ani, privitoare la materialul solid (mâl și nisip) pe care îl transportă apele Dunării pe parcursul lor prin deltă, au dus la constatarea că fiecare metru cub de apă, transportă, în medie, 325 gr, iar la apele mari și extraordinare 1 kg.

c) După măsurători repetate s-a constatat că delta secundară a Chilie, înaintea în mare cu 87-90 metri pe an.“

Am arătat că în secolul I e.n. delta Peuce avea o adâncime de maximum 10 km. Știm, pe de altă parte, că pe timpul lui Ștefan cel

Mare (+1504) Cetatea Chilia era port la Marea Neagră. În 1940 delta Dunării avea o adâncime în linie dreaptă, socotită de la bifurcația Ismail, de 70 km la Sulina, 80 km până la gura Sfântul Gheorghe și 90 km până la gura Patapof (brațul Chilia). Portul și fosta Cetate Chilia, au rămas astfel în interiorul deltei, la 40 km de gura Patapof. Deschiderea deltei e de 65 km măsurată în linie dreaptă de la Patapof la Sf. Gheorghe. (Toate aceste calcule, au fost făcute pe hărțile și datele din anul 1940).

Dacă s-ar fi menținut ritmul înaintării deltei în mare de 90 metri anual, cum e astăzi, ar însemna că în cei 1900 de ani scurși din secolul I al erei noastre, delta Dunării ar fi trebuit să înainteze în mare cu 170 km socotiți de la delta Peuce și nu cu 60 câți a înaintat în realitate până la orașul Sulina. Tot astfel și delta Peuce, formându-se în 600-700 de ani, ar fi trebuit să aibă o adâncime medie de cca 58 km și nu 10 km găsiți de noi.

(va urma)

* * *

COMUNICARE.

Primum la redacție multe articole privind istoria noastră veche tracă, pentru care mulțumim tuturor celor ce ni le-au trimis. Ne exprimăm însă o rugăminte.

Întrucât unele dintre acestea nu par a fi redactate în forma lor definitivă, conținând greșeli de formă și chiar de fond, altele sunt foarte greu ligibile, citatele neconfruntate exact cu originalul, trimiterile la subsol (notele) incomplete, ș.a. ne exprimăm rugăminte ca materialul trimis să fie riguros verificat din toate punctele de vedere, să fie dactilografiat, iar nouă să ni se trimită totdeauna exemplarul prim și nu copiiile care, în multe cazuri, sunt foarte greu de citit, permițând să se strecoare greșeli regretabile.

Redacția.

În zilele de 6 și 7 mai 1975, la Ateneul Român, s-a desfășurat Simpozionul „Poezie, muzică, istorie” organizat de Cenaclul de Cultură Juridică, Tracologie, Literatură și Artă „Titu Maiorescu” al Asociației Juriștilor din R.S. România, dedicat zilei de 9 MAI.

În Prezidiu au luat loc EMILIAN NUCESCU, Președintele Tribunalului Suprem și al Asociației Juriștilor din R.S. România, Acad. Prof. Dr. IOSIF CONSTANTIN DRAGAN, Președintele de onoare al Secției de Tracologie a cenaclului, magistratul și poetul GABRIEL IOSIF CHIUZBAIAN, Președintele Cenaclului „Titu Maiorescu”, juriștii-scriitori TUDOR CRĂCIUN, CONSTANTIN ERENA și MARIN RADU VOINEA, Vicepreședinți, precum și invitații de onoare ILARIE HINOVEANU, Directorul Editurii „Scrisul Românesc” și MIHAI PELIN, redactor-șef adjunct al revistei „Ramuri”.

Prima parte a simpozionului a fost consacrată sesiunii de comunicări a secției de tracologie a Cenaclului.

După un cuvânt introductiv rostit, într-o distinsă ținută intelectuală, de GABRIEL IOSIF CHIUZBAIAN, Președintele Cenaclului, o amplă și interesantă conferință a fost ținută de Acad. Prof. Dr. IOSIF CONSTANTIN DRAGAN.

Au prezentat comunicări membrii ai secției de tracologie: ION GHEORGHE, TIBERIU PUICA, IORDACHE MOLDOVEANU, CONST. IORDACHE, SANDA DIAMANTEȘCU și CARMEN GHICA BOGDAN. Secvențe de la această sesiune au fost prezentate în ca-

DIN ACTIVITATEA CENACLULUI DE TRACOLOGIE AL ASOCIAȚIEI JURIȘTILOR DE LA BUCUREȘTI

fragmente din cartea sa „Noi, Tracii”, primite cu viu interes de cei prezenți.

Partea muzicală a fost asigurată de violoncelistul EUGEN MANTU, violonista STELUȚA ȘOLEA, acompaniați la pian de MAGDA BUCIU și TOMA GEORGETA, precum și de juriștii EMIL COSTINIU, (avocat) și VICTOR URȘU (judecător) care au interpretat cu mult succes lieduri și arii din opere și operete, acompaniați la pian de VASILE DIOMU. S-au remarcat calitățile vocale deosebite ale basului VICTOR URȘU.

În încheierea serii literar - muzicale, Teatrul „PODUL” a prezentat spectacolul: „Om de omenie”, în regia lui CĂTĂLIN NAUM.

Prezentarea programului a fost făcută de juriștii ALIN BUREA și MIHAI CĂMĂRĂȘCU, (care a cântat și muzică folk).

Textul prezentării a aparținut scriitorului-jurist AL. PREDEȘCU, care a citit și o reușită poezie humoristică dedicată primei părți a simpozionului. Întregul simpozion s-a bucurat de un mare succes.

drul unei emisiuni a Televiziunii Române, sâmbătă 10 mai 1975.

În ziua de 7 mai 1975 a avut loc în aceeași sală, neîncăpătoare pentru numeroasa asistență, o seară literar-muzicală organizată de cenaclu. Cu acest prilej actorii MARGA BARBU, ANCA PANDREA, MARIELLA PETREȘCU, LIA ȘAHIGHIAN, ION CARAMITRU și VAL. PLĂTĂREANU au recitat din versurile membrilor cenaclului și ale unor invitați, printre care poetul Mihai Eminescu și Dr. R. Zamfirescu.

Academician Prof. Dr. IOSIF CONSTANTIN DRAGAN a citit

CONTINUITATEA UNOR ASPECTE ALE MEDICINEI TRACE IN MEDICINA POPULARA ROMANEASCA

de Dr.A.D.PETRESCU

(continuare)

De la Dioscoride și Pseudoapuleius au rămas în uz și s-au transmis în medicina populară bulgară câte o plantă diuretică, pe când în medicina populară românească se folosesc mai multe dintre plantele medicinale utilizate în antichitate în acest scop.

Aria de răspândire a acestor plante medicinale se întinde și în restul Europei, unde se folosesc ca diuretice:

- în Elveția: urzica, mesteacănul, păpădia, sunătoarea;

- în Franța: urzica moartă, leușteanul, pelinul;

- în Germania: florile de soc;

- în U.R.S.S.: rizomii de pir, rădăcina de brusture, mătasea de porumb, semințele de morcov (26).

Majoritatea ritualurilor și obiceiurilor legate de medicină, care au fost transmise de-a-lungul secolelor, au fost uitate, mai ales în ultimul secol, datorită dezvoltării medicinei și a producției de medicamente, la care s-a adăugat ridicarea nivelului cultural și de educație sanitară, care elimină tréptat toate reminiscențele fără fond științific,

Plantele medicinale utilizate de Traci și până în prezent în medicina populară românească, prin conținutul lor de principii active, își dovedesc și astăzi valoarea lor terapeutică în urma numeroaselor cercetări științifice efectuate de numeroși cercetători români.

Astfel, în afara Institutelor de Cercetări Farmaceutice, cu cercetarea plantelor medi-

cinale se mai ocupă și Institutetele de Medicină și Farmacie, cu catedrele lor de farmacognozie (plante medicinale) și de farmacologie (aplicare medicală).

În 1970, la Cluj, la Institutul de Medicină și Farmacie au fost studiate dintre plantele medicinale antice, de pe vremea Tracilor și: izma bună (menta), drobul, sunătoarea, lumânărică (*Gentiana aesclepiadea*) etc. (27).

Aceste plante medicinale au fost citate încă din sec. I de către Dioscoride (28).

Concluzii

În acest studiu se constată continuitatea unor aspecte din medicina tracă, mai ales plante medicinale, dar și ritualuri și alte obiceiuri cu elemente medicale ca: „măna“ călușarii etc., din care în prezent au rămas numai amintirea sau numai partea artistică, în cazul călușarilor.

Plantele medicinale din țara noastră, în majoritate comune cu cele din fosta Tracie, vor constitui încă multă vreme resurse cu fond științific pentru tratamentul multor boli, atât sub forma destul de veche a ceaiurilor medicinale, cât și sub forme mai moderne, ca: tincturi, extracte sau chiar substanțe pure, extrase din plante medicinale. Urmările nefavorabile genetice, toxice sau dând naștere la „boli produse de medicamente“ de sinteză, par a reactualiza cercetarea științifică a imensului izvor de plante medicinale, pe care ni le oferă natura, vechiul „physis“.

27. - VELLUDA, C.G., TICSĂ, I. - Contribuția școlii clujene la valorificarea plantelor utilizate în medicina populară. Din: Despre medicina populară românească. Editura Medicală, București, 1970, 305-307.

28. - DIOSCORIDIS, P.A. - De medicinali materie. Libri Sex. B. Arnolettum. Lugduni, MDLII, 321- 323.

(sfârșit)

Acest Buletin este conceput ca o tribună liberă de circulație a ideilor provenite nu numai de la specialiștii consacrați, ci de la toți cei ce se ocupă de probleme tracologice. Publicarea unui articol sau a unei lucrări nu însemnează că reprezintă implicit și punctul de vedere al Centrului de Studii Istorice.